

a- Sözlük Anlamı: Bir şeye kesin olarak inanmaktır.

b- Terim Anlamı: Allah'ın varlığına, birliğine ondan başka ilâh olmadığına ve Hz. Muhammed (s.a.v)'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna yürekten inanmak ve dil ile söylemektir.

İMANIN KISIMLARI 1- İcmali İman: Bu, imanın öz ve en kısasıdır. Bu da "Kelime-i şahadet" ile özetlenmiştir. Anlamı: "Ben şahitlik ederim ki, Allah'tan başka ilâh yoktur; yine şahitlik ederim ki, Hazret-i Muhammed O'nun kulu ve peygamberidir" Bu, imanın ilk derecesi, İslam'ın ilk basamağı ve temel direğidir. Allah'ın varlığını ve birliğini, Hz. Muhammed (s.a.v)'in Allah'ın peygamberi olduğunu yürekten tasdik etmek demek, onun haber verdiği şeylerin hepsinin doğru olduğuna inanmak demektir. Ancak, Hz. Muhammed (s.a.v)'in haber verdiği ve tebliğ ettiği şeylerin hepsine birden iman ettiğinden, inanılacak şeyleri ayrı ayrı

söylemediğinden dolayı buna "icmali veya toptan iman" denmektedir. Bir kimseye mümin diyebilmek için o kimsenin icmali imanı "Kelime-i şahadeti" kalbi ile tasdik dili

ile söylemesi gerekir. Bir insan için birinci farz budur. 2-Tafsili İman: İcmali imandan sonra dinin diğer hükümlerini ve iman edilmesi gerekli olan şeylerin her birini ayrı ayrı öğrenip onlara da iman etmek farz olur. Tafsili iman, imanın en geniş şeklidir. İman

esaslarının hepsini içerir. İMAN BAKIMINDAN İNSANLARIN KISIMLARI İman bakımından insanlar üçe ayrılırlar: Mümin: İslam dininin iman ve itikat

esaslarını gerçekten kalben tasdik edip dili ile söyleyen (ikrar eden) kimsedir. Kafir: İslam dininin iman esaslarına inanmayan Hz. Muhammed (s.a.v)'in peygamberliğini kabul

etmeyen kimsedir. Mânik: Müslimanların arasında inandığını söylemediği halde kalbi ile İslam dininin iman esaslarına inanmayan kimsedir. Dışı

mümin, içki, fir olanlardır. Konuştuklarında yalan söylerler, söz verdiklerinde tutmazlar, emanete hainlik ederler. İMANIN ŞARTLARI İmanın şartları aşağıdaki

altı kısımdan oluşur: Allah'ın varlığına ve birliğine, Meleklerine, Kitaplarına, Peygamberlerine, Ahiret gününe, Kadere, hayır ve şerrin Allah'tan olduğuna inanmaktır. ALLAH'IN VARLIĞINA VE BİRLİĞİNE İMAN İki kısım altında incelenir: Allah'ın zatına inanmak.

Allah'ın sıfatlarına inanmak. Allah'ın Zatına İnanmak: Kainatın zerresini ve tümünü yaratan ve yaşatan, yok edip yeni bir âlem kuracak olan mutlak

kudret ve kuvvet sahibi, benzeri ve ortağı olmayan, hiçbir dengi bulunmayan, hiçbir şeye muhtaç olmayan, herşeyin kendisine muhtaç olduğu gerçekte mabud, ezeli ve ebedi olan Allah'a inanmaktır. Allah'ın Sıfatlarına İnanmak: Allah'ın kemal sıfatları vardır,

noksanlık ve aciziyet ifade eden sıfatlardan beridir, yücedir. Ululuk şanına ve büyüklüğüne layık olan kemal sıfatları ile vasıflanmaktadır. Allah Teala'nın kemal sıfatlarına inanmak vacip olduğu gibi bu sıfatların zıttı olan noksan sıfatlardan Allah'ı tenzih etmek de vaciptir. Allah Teala'nın zatı ile kaim bulunan sıfatları şunlardır: Alim: Allah

Teala'nın ilim sıfatı vardır ve cehaletten beridir. Mârid: Allah Teala'nın irade sıfatı vardır ve mecbur olmaktan beridir. Kadir: Allah Teala'nın kudret sıfatı vardır ve acizlikten beridir. Hayy: Allah Teala'nın hayat sıfatı vardır ve ölmekten nezzehtir.

Semi: Allah Teala'nın işitme sıfatı vardır ve işitmeme sıfatından beridir. Basir: Allah Teala'nın görme sıfatı vardır ve görmemek vasfından beridir. Mâtekellim: Allah Teala'nın kelam sıfatı vardır ve kelam edememekten nezzehtir. Hâlık: Allah Teala'nın yaratma

sıfatı vardır ve yaratmamak gibi noksan sıfatlardan beridir. Bu sekiz sıfattan ayrı olarak Allah Teala'nın izafi ve itibari sıfatları vardır. Bunlar: Vâcud: Allah'ın zatının bir varlığı ve vücudu vardır. Yok olmak ve yokluktan nezzehtir. Beka: Allah'ın varlığı

devamlıdır, ebedidir ve hiçbir zaman yok olmaz. Kıdem: Varlığının başlangıcı yoktur,

ezelden mevcuttur. Hadisata Aykırılık: Yaratıklardan hiçbir şey O'na benzemez ve O'na denk veya eş olamaz. Kendiliğinden Bulunuş: Alah'ın varlığı, başka bir şeye bağlı değildir. Bizzat vardır. Vahdaniyet: Allah'ın zatında ve sıfatlarında bî-takvîn fil ve tasarruflarında ortağı ve yardımcısı yoktur. Ortağı bulunmaktan ve müteaddit olmaktan münezzehtir. MELEKLERE İMAN Allah Teala tarafından yaratılan ve Melek adı verilen nurani varlıklara inanmaktır. Meleklerin özellikleri: Devamlı olarak Allah'a ibadet ve itaatle meşgul olurlar, İyilik yaparlar, kâinatı idare ederler, kâinatı idare etme kabiliyetleri yoktur, Allah'a asla isyan etmezler, karşı gelmezler, Erkek ve dişileri yoktur, Yemezler ve içmezler, Uyumazlar, bizim gibi istirahat muhtaç değildirler, Gâziler, gâvîrler, İmezler, Evlenmek ihtiyacı onlarda yoktur. Nurdan yaratılmışlardır. Yorulmak, usanmak nedir bilmezler. Gençlik, yaşlılık gibi durumlara onlarda rastlanmaz. Bir anda en uzak mesafelere gidebilirler, Kanatları vardır; fakat bu özelliklerini, bizim bildiğimiz kanatlarla karşılaştırmamız doğru olmaz. Yerlerde, göklerde, her yerde vardır ve her birinin kendisi ne ait vazifeleri vardır. Bu vazifeleri hakkıyla yaparlar. Meleklerin eşitleri Meleklerin, yapmış oldukları iş ve emrolundukları vazifelere göre birer ok eşitleri vardır. Fakat bunların en başında dört bî-yük melek vardır: Cebrail: Cenab-ı Hak ile peygamberleri arasında elçilik vazifesi ile emrolunmuştur. Bî-takvîn peygamberlere Cenab-ı Hak vahyini bu melek ile bildirmiştir. Bî-takvîn meleklerin başı olarak Cebrail (a.s.)'dan Kur'an'da "Ruhul-Kudûs, Ruhul Emîn" gibi şerefli isimlerle bahsedilir. Mikail: Yaratıkların (mahlûkâtın) rızıklarına kainatta meydana gelecek olaylara, tabiat olaylarını yönetmeye; hastalık, şifa, rahmet, bereket ve benzeri şeylerin kullara ulaştırılması gibi vazifelerle emrolunmuştur. İsrail: Kıyametin kopması için bir de tekrar diriliş için olmak üzere iki defa sâkir & emel ile vazifelidir. Kur'an'da şöyle bahsedilir: "Sâkir & emel, Allah'ın dilediğinden başka göklerde ve yerde ne varsa hepsi onları içeceklerdir. Sonra sâkir bir kere daha & emel, & emel. Onlar hemen ayağa kalkarak beklerler (Zümer 68). Azrail: Eceli gelenlerin, Allah'ın izni ile ruhlarını almakla vazifelidir. Dilimizde buna "can almak" denir. Nitekim Kur'an'da da şöyle buyrulur: " ...Size memur olan & emel meleşi canınızı alacak, ondan sonra da Rabb'inize döndürüleceksiniz (Secde 11). Bunlardan başka yapmış oldukları vazifelere göre şu melekleri sayabiliriz: Suat Melekleri: Bunlar Mâlik ile Nekir adlı meleklerdir. & emel, mezara konup & emel zerine toprak atıldıktan sonra bu melekler gelip "Rabb'in kimdir? Dinin nedir? Kitabın nedir? Peygamberin kimdir?" sorularını sormakla vazifelidirler. Hafaza Melekleri: Bunlar insanları muhafaza eden meleklerdir. Kirâmî: Bunlar insanların iyi ve kötü amellerini yazmakla görevli meleklerdir. Bu konuda Allah Teala şöyle buyurmaktadır: "Halbuki sizin & emel zerinizde bekçiler vardır. Bunlar şerefli kâtiplerdir. Sizin bu işlediklerinizi bilirler (İnfitar 10-12). Bunlardan başka Hamele-i arş melekleri, cennet ve cehennemde görevli olan melekler gibi daha pek çok eşitli vazifeler görevli melekler vardır. Bir de bazı melekler vardır ki, "Karâbiyyun veya Mukarrabîn" adını alırlar. Bunların vazifesi Allah'a ibadettir. Yaratıldıkları günden ibadete başlamışlar, Allah'ın dilediği kadar da ibadete devam edeceklerdir. KİTAPLARA İMAN İslamiyetin iman esaslarından biri de kitaplara imandır. Kitaplara iman etmek her Mâslâmana farzdır. Yüce Allah kullarına mutluluk ve saadet yollarını göstermek için & emel lerinden bazılarını peygamber sevmiş; onlardan bir kısmına melek vasıtası ile kitaplar indirmiş; yaşam kanunlarını koymuş, emirler ve yasaklar koymuş; iyiyi kötüye, doğruyu eğriye göstererek bunların sonucunu konusunda insanları aydınlatmıştır. Böylece insanlara dünya ve ahirette mesut olmanın

yolları g sterilmiştir. Bu ilacir;hi mesajların toplamına "İlacir;hi Kitaplar" veya "Semavi Kitaplar" denir. İlacir;hi kitaplar, insan cihazının b t n hassasiyetini, yapılış  zelliklerini muhafaza ederek s rd rebileceği ideal yaşam bi ccedil;imi, hayat kanunları ve işleyiş kurallarıdır. Yaratılmışların en şereflişi olan insanın, gerek yaratanına, gerekse birbirlerine ve başka varlıklara karşı nasıl hareket edeceklerini, nasıl davranacaklarını ilacir;hi kitaplar bildirirler. Bilinmesi, inanılması gereken meseleleri ve ibadetleri insanlar, sırf kendi akılları ile bulamazlar.  ld kten sonraki hayat, ahiret ahvali, iman esasları, ibadet  ccedil;eşitleri ve şartları, kardeşlik ve yardımlaşma şekilleri vb. pek  ccedil;ok konularda insanlar mukaddes kitaplara m racaat etmek zorunda kalmışlardır. Eğer Cenab-ı Hak ilacir;hi kitapları g ndermeseydi insanlar b y k bir vahşet i ccedil;ine d şerler, denizin ortasında rotasını yitirmiş bir gemiye d nerlerdi. Ne yazık ki, Hz. Adem (a.s)'den bizim Peygamberimize kadar g nderilen ilacir;hi kitaplar, peygamberlerine g nderildikleri şekilleri muhafaza edememişlerdir. Hi ccedil; değişikliğe uğramadan g n m ze kadar ulaşabileni sadece Kur'an-ı Kerim'dir. Biz kitaplara inanırken, onların Allah'ın g nderdiği ilk orijinal şekillerine inanırız. Onların hepsinin hak ve Allah tarafından olduklarına iman ederiz. İlacir;hi kitaplar iki kısma ayrılır: K ccedil; ccedil;k Kitaplar: Bunlara sacir;hife adı verilir ve toplam y z sayfadır. Bunlar:

10 sayfa Adem (a.s)'a,

50 sayfa şit (a.s)'a,

30 sayfa İdris (a.s)'a,

10 sayfa İbrahim (a.s)'a g nderilmiştir. B y k Kitaplar:

Tevrat Musa (a.s)'a,

Zeb rc; D ccir;vut (a.s)'a,

İncil İsa (a.s)'a,

Kur'an Muhammed (s.a.v)'e g nderilmiştir. PEYGAMBERLERE İMAN "Peygamber" kelimesi Fars ccedil;a bir kelime olup, haber getiren anlamındadır. Dilimizdeki anlam, Y ccedil;ce Allah'ın, emir, yasak ve h k mlerini kullarına bildirip a ccedil;ıklamak  ccedil;zere, insanlar arasından se ccedil;ip g revlendirdiği el ccedil;i demektir. Kur'an-ı Kerim'de peygamber kelimesinin yerine Resul ve Nebi kelimeleri ge ccedil;mektedir ki, el ccedil;i ve haber getiren anlamındadır. Dini anlamları bakımından Resul ile Nebi arasında fark vardır. Resul, Allah tarafından kendisine kitap g nderilmiş peygamber demektir. Nebi, Allah tarafından kendisine kitap g nderilmemiş, fakat  nceki peygamberlerin şeriatını tebliğ ile m kellef peygamber demektir. Nebiler de Cebrail aracılığı ile Allah'tan vahiy almışlardır. İman esaslarından biri de peygamberlere inanmaktır. Peygamberler, Allah'ın se ccedil;tiği, eğittiği ve yetiştirdiği insanlardır. İnsan kendi  ccedil;abaları ile, eğitim ve  ğretimi ile peygamberliği elde edemez. Allah, peygamberliği dilediğine verir. Onlar, Allah ile kullar arasında el ccedil;ilerdir. Y ccedil;ce Allah'ın, kullarına hak yolu g stermek i ccedil;in g nderdiği ilk peygamber Hz. Adem (a.s), sonuncusu Hz. Muhammed (s.a.v) ve bu ikisi arasında gelip ge ccedil;en peygamberlerin hepsinin hak olduğuna, Allah tarafından g nderildiğine inanmak farzdır. Adem (a.s) İdris (a.s) Nuh (a.s.) H ccir;d (a.s) Salih (a.s) İbrahim (a.s) İsmail (a.s) L ccir;t (a.s) İşhak (a.s) Yak ccir;b (a.s) Yusuf (a.s) Eyy ccir;b (a.s) şuayb (a.s)  ccedil; Musa (a.s) Harun (a.s) Davut (a.s) S ccil;eyman (a.s) Z ccil;kıfl (a.s) İlyas (a.s) el-Yes ccir; (a.s) Yunus (a.s) Zekeriya (a.s) Yahya (a.s) İsa (a.s) Muhammed (s.a.v) Bunlardan başka Kur'an-ı Kerim'de isimleri ge ccedil;en fakat peygamber olup olmadıkları hakkında kesin bilgi olmayanlar vardır ki; bunlar da şunlardır:  ccedil;zeyir Lokman Z ccil;karneyn. AHİRET G ccil;N ccil;NE İMAN M ccil;kellef olan her kişiye ahiret g ccil;n ccil;n varlığına iman etmek vacip olduğu gibi ahirete ait bazı durumları bilip bunlara iman etmek de vaciptir. S ccil;zil ccil;k Anlamı: Son ve sonra olandır. Bu anlamda d ccil;nyanın sonuna ahiret denir. Terim Anlamı:

Örneğin; insanın tekrar dirilmesiyle başlayacak ve ebediyen devam edecek olan bir hayatın adıdır. İncilinde yaşadığımız dünyada bulunan her şey sürekli bir değişiklik göstermektedir. Her şeyin durmadan değiştiğini, eskidiğini, canlıların doğup, büyüye, gelişip, yaşlanıp ve ölümüne kadar hep değişmektedir. Yarattıkları olan varlıkların zamanı gelince yok olmaları doğaldır. Çünkü; Allah'tan başka hiçbir kalıcı olan hiçbir şey yoktur. Şu halde her şey belirli sürelerle varlığını devam ettiriyor, sonra da yok oluyor. Bu varlıklar arasında kendisine verilen akıl, irade ve güç; sayesinde her bir yere sahip olan insan da belirli bir süre yaşadıkten sonra ölmektedir. İşte insanın canlı kaldığı, varlığını sürdürdüğü; bu zaman süresine ömür; diyoruz. İnsan ömrünün belli bir zaman sonra Allah'ın emriyle son bulmasına da ecel diyoruz. Dünyada her gün veya her an vakti gelen insanların ömürleri tüketiliyor; diğer taraftan da yeni doğanlarla yeni hayatlar başlıyor. İşte bunlar gibi bu dünyanın da bir ömrü; bir sonu vardır. Dünyanın bu son bulma anına "Kıyamet kopması" diyoruz. Bundan sonra, Allah yeni bir âlem yaratacak, bütün insanların ömürleri diriltecek ve hepsini "Mahşer" denilen yerde toplayacaktır. İşte bu yeni âlem "Ahiret" denir. Ahirete, ahiret günleri; kıyamet günleri; din günleri; ceza günleri; son günleri; diriliş (ba's) günleri; gibi isimler de verilmiştir. Yeniden dirilme ile başlayıp sonsuza kadar sürüp gidecek olan hayata âhiret hayatı ve bu hayatın getirdiği âlem de âhiret âlemi veya öteki dünya denir. Bu konuda Allah şöyle buyuruyor: "Süra gününde, Allah'ın diledikleri müstesna olmak üzere; her yerde, kim varsa hepsi süpürge ile olacaktı. Sonra Süra bir daha gününde, hemen ayağa kalkıp, bakacaklardır" (Zümer, 68). KAZA VE KADERE İMAN Kaza ve kadere inanmak, iman esaslarından altıncısı ve sonuncusudur. Âlemdaki canlı cansız her varlığın, güneşin, ayın ve yıldızların yoktan yaratıldığını biliyoruz. Bütün bunların belirli bir düzen ve ölçüleri vardır; her birinin hareket ettiğini ve değişip durduğunu, zamanı gelince de yok olduğunu görürüz. Bu düzen bu sürekli oluş ve yaratılış bir tesadüfün eseri olamaz. İşte bütün bunları yapan sonsuz bir güç; vardır ki, o da Allah'tır. Onun bilgisi dışında hiçbir şey olamaz. Başlangıçtan sonsuza kadar ne olacaksa o, hepsini bilir. Âlemden vuku bulan, cereyan eden her şey Allah'ın kaza ve kaderiyledir. Her şey, Allah'ın ilim, irade ve kudretinin eseridir, ilâhi kanuna tabidir. Her şeyde sebepler, bir takım ölçüler mevcuttur, bütün bunlar Allah'ın kaza ve kaderine uygun olarak meydana gelir. Allah bir sebep ve hikmete uygun olarak yaratır. Kader, bir şeyin ölçülerine; süresi; duru. Her varlık bir ilâhi ölçüye bağlıdır. Âlemdaki düzen ve istikrar, devamlılık ilâhi kaza ve kaderle mümkün; olmaktadır. Rabbimizin, olacakların hepsini, önceden bilip takdir etmesine (ölçüler; bir belirli kılmasına) KADER denir. Bu, Allah'ın ilim sıfatının sonucudur. Çünkü Allah'ın takdir ettiği şeylerin zamanı gelince, Onun tarafından yaratılıp ortaya çıkmasına ise, KAZA denir. Bu da, Allah'ın irade, kudret ve yaratma sıfatlarının sonucudur. Şu halde kaza ve kadere iman, Allah'ın ilim, irade, kudret ve yaratma (Tekvin) sıfatlarına inanmak demektir.

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)